

UNIVERSUL LITERAR

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an **100 lei**. În străinătate pe un an **200 lei**.

Colindând prin țară

Schitul din gura peșterii Dâmbovicioara

DESONORAT

În toamna anului 1879, în una din acele zile cețoase când frigul par'că te prinde mai vrăjmas, chiar de cât în cel mai geros timp de iarnă, o daradaică mare bocească, trasă de patru cai voinici, venind dinspre Pașcani, trecu în fuga mare podul de la Cristești și se opri la Hamul din apropierea podului, ca să mai răsuflă caii și cei dinăuntru să-și amăgească stomacul, cu câte ceva de ale mâncării, căci până la Tg.-Neamțului, cu toate că drumul o ținea drept înainte, fără urcușuri și coborășuri, totuși mai aveau de făcut cam vreo două ceasuri și jumătate și dă, ca la drum, stomacul cere mai multă mâncare și când nu i-o dai la timp, își răzbună foarte ușor pe tine, trântindu-ți o durere de cap, de te miri singur ce te-a găsit.

Cum se opri trăsură, în ușa mare a Hamului, se ivi numai de cât stăpânul — jupân Heșeu Orândaru — eșind într-o înțâmpinarea noului oaspete, cu zâmbetul pe buze, cu ochii licărind de bucuria hangiului, mulțumit că i-a sosit mușteriu bun, care nu se uită la doi-trei franci, încercați mai mult la socoteală.

Și jupân Heșeu, care nici odată nu dădea greș în socotelile ce și le făcea în minte, cu o iuteală neîntrecută, nimerise și de data aceasta pe de-a'ntregul.

Din trăsură coborâ un bărbat nalt, cu înfățișare mândră, purtând o barbă căruntă și nu tocmai mare, care-l prindea de minune, cu trăsăturile obrazului regulate dar foarte severe, cu niște ochi negri ce scăpărau de inteligență, arcuiți de cele două sprâncene, care aproape se îmbinau de-asupra unui nas bine șlefuit, pe care erau încălecați, o pereche de ochelari legați în aur.

— Sărut mâna coane Iorgule! Bine ați venit pe la noi! Strigă ovreiu, închinându-se până la

pământ înaintea boerului, care tocmai da să treacă pragul ușei.

— Bună ziua Heșcule! Ei, bată-te să te bată, tot tânăr hai! Cum te lauzi cu sănătatea bre?

— Bine, sărut mâna coane; mulțunesc lui Dumnezeu, bine! „Dar D-v, ce v'ați mai făcut, de n'ați mai dat de multșor pe la noi? Ce mai face coana, și ce fac coașii? Sunt bine sănătoși eu toți?”

— Bune, toate bune Heșcule, dar acum alta-i vorba. Ce'mi dai de mâncare? Ai ceva mai ca lumea, căci am o foame de lup?

— Vai de mine, cum să n'avem pentru dv. coane? Avem tot felul de bunătăți! Sardele de Lisa, sardele de entie, brânză de Olanda, sweițer, ouă proaspete, brânză proaspătă de vaci cu smântână, pui fripti la frigare și peste toate și un vin bun, așa cum știu că vă place coane!

— He, hei, restaurant de primul rang Heșcule, făcu boerul surâzând, dar dăi mai repede, că'mi ghiorăesc mațele de goale ce sunt! Hai dă fuga și nu te mai codi! Vom vorbi noi și mai

târziu. Dar ia stai oleacă! O mastică bună ai?

— Este, cum să nu fie coane!

— Bine Heșcule, bine, dar să nu niți nici pe vizitiu și vezi și caii să fie hrăniți cum trebuie.

— Fără grijă coane, țin eu socoteală de toate fiți pe pace, strigă hangiul, pornind-o vesel și repede pe cât îl țineau picioarele, să dea ordinele cuvenite.

În timp ce Heșeu se depărta-se din odaie, Conu Iorgu — care cât fusese de față ovreiu, părea, dacă nu tocmai vesel, dar foarte bine dispus — încruntă numai decît sprâncenele, fruntea prinse a i se îngândura și lăsându-se greoi pe un scaun, își sprijini capul în amândouă mâinile și rămase locului încrămenit, fixându-și privirile în gol.

Câteva minute nu se auzi în odaie, nici cel mai mic șgomot. O liniște potolită se întinse deasupra tuturor lucrurilor, închise între cei patru pereți și nu fu întreruptă de cât de oftatul dureros și adânc al conului Iorgu, care ridicându-se de pe scaun, începu să se primble prin odaie, măsurând-o în lung și în lat, cu niște pași de uriaș, pe când în mintea lui înferbântată, gânduri după gânduri, unele mai a-

Trei creste de dealuri pleșuve

*Trei creste de dealuri pleșuve,
In vale—un bordei părăsit:
O! Voi nu-i cunoașteți povestea
Intr'ânsul, o viață am trăit...*

*Pădurea era inverzită,
La poala-i curgea un pârâu;
— Eram vre-o șapte la număr,
Din toți, am rămas numai „Eu“*

*Un frate mai mare ca mine
Pieri fulgerat de furtuni:
— Mai plânge și astăzi pădurea,
Sunt pete de sânge pe-aluni...*

*Un altul, mai mic, într'o noapte
Cu ochii spre ceruri s'a stins:
— Trăia într'o țară, departe...
Și nimeni, din noi nu l'a plâns!...*

*Bătut de-a durerilor aripi
Și dornic de 'ntinsele zări;
Pe-o noapte, pustie și adâncă,
Pornit am spre reci depărtări...*

*Și mama și plânsul și vremea
Pe urmele mele-au umblat:
— Pădurea bordeiul și frații
De-a pururi uitării m'au dat...*

*De-aici mi-i străină povestea
De dânsii nimic nu mai știu!...
— Trei creste de dealuri pleșuve
Și'n vale bordeiul... pustiu.*

George Nutzescu

mare ca altele, se succedau cu o iuteală de ne'nehipuit.

Printre cele câteva vorbe pe care, fără voia lui le pronunțase mai tare, era și un nume, acela al feciorului mai mare, Vasiliță, pe care-l iubea cu tot sufletul lui de părinte și care acum îi făcuse o așa mare supărare, că aproape îl înnebunise de durere.

Pe timpul când începe această povestire, Conu Iorgu era în vârstă de 50 ani dar nu arăta să aibă mai mult de 45, de altfel ca mai toți oamenii din generație trecută, care grație ușurinței traiului și puținelor cerințe de pe atunci, se țineau bine de tot și ajungeau la adânci bătrânețe, tot voinci și sănătoși, ceea ce nu se potrivește de loc cu ce este astăzi, când în felul acestora, nu se găsesse de cât foarte puțini la număr.

Om cu avere mare, căci moștenise de la părinți două moșii, la care prin munca lui necurmată, mai adăugase una, nu știu se ce-i viața amărâtă a nevoiașului, ce va să zică mizeria neagră, care bagă în pământ, înainte de vreme, pe acel ce-a căzut în ghiarele ei nemiloase.

La 25 ani, când alții nici nu se gândesc la căsătorie, ne având o situație materială care să le permită a duce o viață mai bună, Conu Iorgu, perzând pe maică-sa — bătrâna Cadiceasca — se hotărâ cu tot dinadinsul să se însoare, nemulțumit cu viața de pustnic ce o ducea, de când rămăsese singur pe lume.

Încă de pe când trăia mama sa — coana Angelica — i se făcuse numeroasă propuneri de căsătorie, dar odată ce omului nu-i venise încă timpul să'si ia tovarăsa cu care să împartă si bune și rele, tot timpul cât îl mai avea de trăit, nu se hotărâse pentru nici una.

Si poate la hotărârea lui, contribuise foarte mult și bătrâna sa mamă, care dorind să'si vază feciorul, cu adevărat fericit, nu

Mașina de sculptat

Cu dezvoltarea mașinismului și a artelor tehnice creațiunile artistice făcute de mâna omului vor cădea pe al doilea plan sau vor fi apanajul numai a câtorva care vor putea să'si plătească luxul de a poseda lucrări făcute cu propria mână a geniului creator.

Portret în relief sculptat de mașină

Căci tehnica a pătruns și acolo unde se credea că numai mâna omului inspirată de inteligența lui e capabilă de a crea.

Nu de mult s'a descoperit o mașină pentru sculptat și care

Mașina de sculptat în lucru (faza a 2-a)

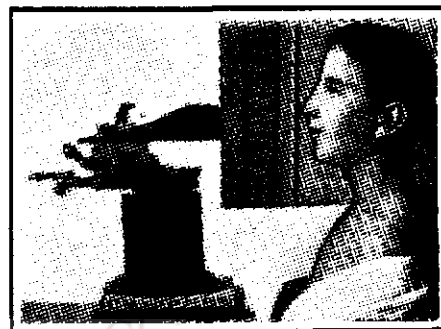
ca aparatul de fotografie care înlocuiește pictura, va putea înlocui sculptura. Această mașină de sculptat dă posibilitatea sculptorului și fără mare talent artistic ca să reproducă cu o mare exactitate mecanică tră-

găsisse pe aceia ce dânsa credea că-i trebuie lui.

Și-apoi Conu Iorgu era așa de mulțumit sufletește de viața liniștită ce o ducea în tovarășia bătrânei sale mame, că nu numai că nu se gândea să'si schimbe felul lui de a trăi, dar nici prin minte nu-i trecea, că ar putea vre-odată să se despărț

săturile cele mai fine ale unui model oare-care, întipăridu-le într'o massă oare-care de ceară sau de lut.

Aparatul conține câteva plăci paralele și mobile, toate egal de lungi și care sub influența greutatei lor proprii sau sub influența unui compresor elastic se pot aplica pe profilul modelului pe care-l ating în părțile lui ridicate sau adâncite. După ce aceste plăci s'au așezat, nu rămâne de cât să fie întipărite pe ele relieful feței modelului și atunci s'obține pe o parte a plăcii expresiunea negativă a modelului, iar pe cealaltă parte expresiunea pozitivă.

Mașina de sculptat în lucru (prima fază)

Dacă în urmă trăsăturile stabilite de desenul profilului pe plăci sunt întipărite într'o masă de ceară sau de lut se obțin pe aceasta anumite puncte de orientare care permit sculptorului și în lipsa modelului să controleze munca sa fără să mai aibe nevoie să le compare cu trăsăturile originalului.

În desenurile aci reproduse sunt arătate momentele stabilirii plăcilor pe profilul modelului, prepararea reliefului și un portret în relief obținut pe calea mecanică.

de aceia, care pe lângă mamă, îi era și cel mai bun sfătuitor, aceia care prin judecata ei și dreaptă și sănătoasă, prin cunoștințele ei întinse, dădea direcția, nu numai în ceea ce privește gospodăria casei, dar chiar și în conducerea inteligentă a moșiilor.

Și când Conu Iorgu într'o bu-

nă zi se văzu lipsit și de acest unic sprijin — căci de tatăl său pe care-l perduse cu mulți ani înainte, abia deși mai aducea aminte, — simți că în jurul lui se face un gol tot mai mare, tot mai adânc șiși dete numai de cât seama, că nu va mai fi în stare să suporte multă vreme astfel de viață fără rost și lipsită cu totul de acel farmec care o însuflețește și-i dă tăria de a o putea trăi cu mai multă ușurință.

După un an și jumătate de la moartea bătrânei, se hotărâ serios să se însoare și cum dintre fetele cu avere ce i se propuneau din toate părțile, nu putu să aleagă pe aceea care să-i placă, luă în căsătorie pe fata cea mai mică a unui învățător, fată fără avere, dar pe cât de frumoasă, pe atât de deșteaptă și harnică.

Și o nimeri bine Conu Iorgu căci coana Agata, era una dintre acele ființe deosebite, dintre acele ființe rare, care întrunesc la un loc, cele mai de seamă, cele mai strălucite calități sufletești.

Din această căsătorie se iviră în lume trei îngerași, doi băieți și o fetiță, copii ce prin gungureala lor nevinovată marea și mai mult fericirea celor doi soți care și pe acea vreme se mai iubeau încă, ca și în primele luni ale căsniciei lor.

Și ani după ani trecură și odată cu trecerea timpului, cu cât părinții îmbătrâneau, cu atât copiii creșteau și se făcură și de școală, fe-care la locul și cu ocupația lor, iar fata își aștepta în liniște și cu hotărâre, ceasul acela când și ea va trebui să se despartă de acei care-i erau atât de scumpi și neprețuit de dragi.

Vasilică, cel mai mare dintre băieți, pe vremea aceea, era locotenent în infanterie și ținea loc de căpitan, comandând compania de Dorobanți din Târgul Neamțului, frumosul orașel de la poalele Carpaților pe a căror

vârfuri, odihnește de veacuri, mândra cetate a Neamțului, cântată atât de mult de legendă.

Și când Conu Iorgu ajunsese cu șirul gândirii până aci, oftă din nou din adânc și două lacrimi i se iviră în ochi, abia mai găsind timpul să și le usuce cu batista, căci ușa se deschise cu sgomot și jupân Ieșcu, urmat de servitoare, o țărancă voinică

și roșie la față, intrară cu mâinile încărcate de farfurii pline cu fel de fel de mâncăruri.

— Gata masa Coane Iorgule, strigă vesel jupânul și așezând totul în regulă pe masă dinaintea boerului, îi ură poftă bună și cu o temenea adâncă, părăsî odaia urmat de servitoare.

(Sfârșitul în numărul viitor)

Ion Holban

GEORGETA DUCREST

AMINTIRI DESPRE IMPARATEASA IOSEFINA

15

Traducere de **CONST. A. I. GHICA**

Printul Eugeniu și regina Hortansa au clădit pe urmă în biserica dela Rueil un mormânt de marmoră albă unde a fost depus mai târziu corpul împărătesei. Iosefina investmântată în costumul ei imperjal stă în genunchi și se roagă. Pe monument sunt gravate numai aceste cuvinte *Iosefina, Eugeniu și Hortansa*

CAPITOLUL XVIII

ULTIMA VIZITA LA MALMAISON

Nu mai îmi rămâne de vorbit decât de ultima mea vizită la Malmaison.

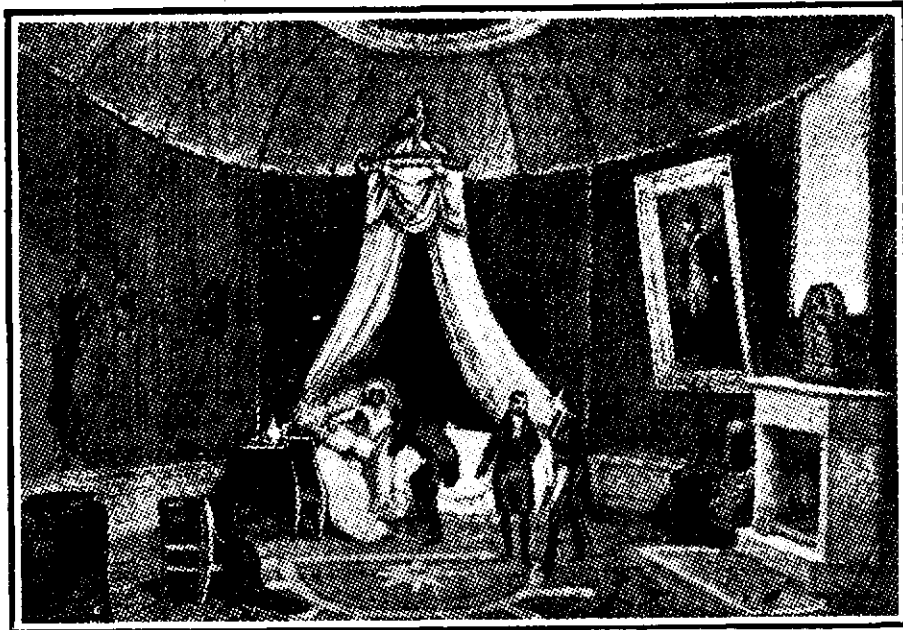
De patrusprezece ani doream și mă temeam totdeauna de vizita asta. Trebuia să mă duc în mai multe rânduri,

bil că în curând tot ceea ce admirasem va fi schimbat sau distrus, m'am hotărât în cele din urmă să mă duc la Malmaison.

Am plecat singură din Paris cu inima îndurerată; n'ăși fi putut suporta ideea să străbat domeniul dela Malmaison în tovărășia unor oameni indiferenți cari n'ar fi putut înțelege impresiile mele.

De'ndată ce am ajuns la primul grăaj, un invalid cu un picior de lemn mi-a deschis poarta. Din clipa aceea am observat diferența între ceea ce era acum ceea ce fusese odinioară domniul.

În mijlocul numeroșilor grenadiri ai gardei imperiale îmbrăcați toți în mare

Moartea împărătesei, 29 Mai 1814. Litografie de Tinpenne și Monthélier.

dar vecinic amânasem plecarea, de oare ce îmi dădeam perfect de bine seama de emoția pe care o voi simți-o revăzând toate locurile acestea care erau atât de dragi Iosefinei.

Aflând însă că domeniul acesta frumos fusese vândut parțial și că probă-

ținută și cari se aflau altă dată la poarta de intrare, nu se afla acum decât un biet invalid; pe când porneam pe jos în aleia care duce la castel, am rămas surprins de pustietatea ce mă înconjura.

Unde erau echipajele luxoase și va-

leții îmbrăcați în livrele bogate, unde era mulțimea aceia doritoare de a contempla trăsăturile Suveranei?

Când am intrat însă în apartamentele Iosefinei am rămas nespuse de îndurată văzând că aproape toate mobilele erau luate și tot astfel tablourile și sculpturile.

Nici apartamentul lui Napoleon nu fusese respectat; până și portretul Impărătesei pictat de Gerard dispăruse și el.

toți copacii fuseseră tăiați și vânduți pe loc.

În cele din urmă am fost constrânsă să prefer castelul parcului, căci zidurile cel puțin rămăseseră așa cum le-am lăsat: Nici când n'a existat vre-o distrugere mai rapidă și mai completă.

În Franța există un mare număr de oameni onorabili, cari nu se sfiesc să mărturisească recunoștința lor față de Napoleon care i-a îmbogățit și i-a aso-

la Malmaison că voi găsi pretutindent urmele respectului și ale venerației care se datorau Majestății Sale, și în loc de toate acestea jalea și pustiuul se lăfăiau pretutindeni, arătându-mi deșertăciunea tuturilor lucrurilor pământești.

Se 'ntoarce primăvara

*Se 'ntoarce primăvara iar
În mantica-i divină,
Cu cântecul său lin și clar,
Cu raze și lumină*

*Se moarce primăvara iar
Cu doruri mai curate
Și flori pe al dragostei altar
Răsar din frunze moarte*

*Iluziile vin din nou
Speranțe să clădească.
Din al trecutului eou
Mai tari să le renască.*

*Și când plutind ca pe un nor
Imi vei ieși în cale,
Ti-ar țese pomii toți covor
Din ploaia de petale*

*Ti-oiu împleni ca să te-alini
Cununi; iar de la soare,
Cădea vor raze de argint
Pe fruntea-ți visătoare.*

Dan Anghel

Proverbe persane

*Bogatul care nu e darnic e ca
un copac care nu produce fructe*

*In zilele tale cele mai posomorite
nu pierde nici odată nădejdea,
căci se vede adesea curgând o
apă limpede chiar din norii cei
mai negri.*

*Nu trebuie să te bizui pe pământ
nici pe umbra unui nor,
nici pe iubirea femeiei căci amindouă
trec ca vântul.*

*Viața-i un pod șubred pe care
un torent amenință să-l dărâme.
Să ne silim a trece peste el înainte
de sosirea torentului.*

*Dragostea e o simțire greu de
ascuns. Nu se găsește pentru aceasta
văhuri destul de dese.*

Colector Eug. Vincler

Eugeniu de Beauharnais la mormântul mamei lui.

Am intrat în bibliotecă și am aflat că se catalogau cărțile, de oarece ele urmau să fie vândute peste câteva zile la o licitație publică.

Pe urmă m'am dus în odaia unde Iosefina își dăduse sufletul. N'ași putea să spun ceeace am privit, căci ochii mei împânjenati de lacrimi nu puteau vedea nimic din cele ce mă înconjurau în apartamentul acesta.

Am eșit repede și m'am dus în grădina, sperând că aerul îmi va face bine. Nădăjduiam că natura mă va despăgubi de toate suferințele mele. N'am mai recunoscut însă parcul, într-o cât

ciat la gloria lui de care au fost demni, de vreme ce ei înșiși o recunosc; cum de n'au avut ideea să cumpere domeniul dela Malmaison. Făcând aceasta ar fi ferit domeniul de ruină și ar fi adus un omagiul etern Impărătesei Iosefina al cărei nume va fi pururi scump francezilor.

După ce am vizitat pentru ultima oară faimoasa seră, transformată acum în casă particulară, am plecat pentru totdeauna din locurile acestea, în prada unei dureri pe care n'ași fi putut s'o bănuiesc vre-odată. Am crezut ajungând

Poemele sângelui

Sub steag străin

Acum, mă duc și eu cu toți solie;
Și chiar de vin aceleași vremei apuse,
Eu tot ți-oi scri cumva de-o fi să fie!
Atât grăi feciorul și...
se duse!

În plinul miez de noapte ceasul morții
Stă 'n gura unui clopot dela turlă,
Când cei chemați pornesc în voia sorții
Doar potoli-vor tunul care urlă!...

Și cum plecase fără „voe bună”,
Abia 'n târziu află de știre satul,
Că u pornit și el cu'ntr'eg, releatul.

De atunci mereu Irina'n nopți cu lună,
E în ispita unui gând să spună:
„A fost poruncă dela Impăratul!”

Sub steagul Țării

Din cele patru vânturi iau aminte
Cum goarne.. tobe... sună adunarea
Și clopotele mari sfințesc chemarea
Războinică, la glasul din morminte.

Rămâi cu bine dragă, și tu! Mână!
Că, pocnet, bubuit, ce-i, unde frașii
Sunt surghiuniți și robi la alte nații,
Tributul sângelui acum ne **chiamă!**

L'au petrecut cu toți, urându-i bine,
Sortind izbândă'n lupte pân'la vară,
Ba mai târziu, dar dușmanul să piară.

Și după războiri în țări străine,
Când toți credeau că-i mort și nu mai vine,
Se'ntoarce cu: „virtutea militară”.

Mircea Bonifaciu PITTIS

Șeful de birou

Domnul Ghiță Zamfirescu, șef de birou în Ministerul Finanțelor — lasă tocul din mână, mișcă nervos din cap, ca să gonească musca care l-a muscat în vre-o trei rânduri de nas. Șeful se sterge cu batista de nădușală; a scris neîntrerupt dela ora trei până la șase fără un sfert d. a. Se reazămă de spatele scaunului și se uită pe perete, ca să vadă musca care nu l-a lăsat în pace...

— Firea-i a dracului de muscă; — zise indignat și repede d. Ghiță Zamfirescu. Cum sta rezimat pe spatele scaunului, adormi până la șapte!

Pe sală se auziau pași repezi, cari veneau spre camera d-lui șef.

D. Ghiță Zamfirescu, se ridică repede — și începu să scrie; căci a crezut că e Directorul, care trebuia să vină înaintea de șapte...

După puțin timp, pașii nu s'au mai auzit; — au intrat în camera de alături.

...D. șef, lasă tocul din mână, se șterse iar de nădușală, se scarpină la cap ca de obicei, se razimă de spatele scaunului, sforăi adânc și adormi.

După cinci minute, iar s'a deschis ușa de alături și pașii grei de adineaori, i se părea d-lui șef că vin spre camera d-lui.

Se ridică emoționat de frică să nu

vină d. Director și să-l găsească dormind.

Începu să scrie:

Aștepta să se deschidă ușa. Pașii însă, erau mai repezi ca adineaori — și se îndreptau în sus, — pe scări.

— „Firea-i a dracului de muscă, iar te-ai suit pe nasul meu, — zise d. șef, căruia îi venise musca pe nas, — ca adineaori.

Enervat de muscă, dar bucuros că n'a venit directorul, se culcă iar... A dormit până la șapte și jumătate. Când s'a deșteptat, cineva i-a bătut la ușă.

— Intră!...

— Bună ziua, d-le Director, îi zise o femeie ce părea a fi o țărăncă.

— Bună ziua cucoană, dar eu nu sunt domnul Director, — ci sunt d. șef, — și să nu mă întrerupi din lucru... (îi zise enervat).

— Să nu fie cu supărare, dar eu am treabă cu d. Director!!

— Dacă ai treabă cu d. Director, du-te la dânsul sus.

— Atunci, pot să vorbesc cu d-nul Controlor — și vă rog să-mi spuneți unde găsesc pe d. Controlor!...

— Eu o să fiu tare bun, dacă mă lași în pace... (zise d. șef cu același acceat, cu care a vorbit până acum).

— D. Controlor, poate să-mi facă treabă cu hârtiile astea, că ne-a impus Percepție, să plătim 25.000 lei pe an și noi de abia atât câștigăm.

Acum, judecați și d-stră, d-le Director. — adică d-le șef — cu ce să trăim noi: dacă dăm atâți bani statului?!... Păi bine d-le: da n'a zis bine ăla de e cu Teatrul „Cărăbus” — „Ca la noi la nimeni!”

Cum spune acestea, arată un teanc de hârtii — d-lui șef. Acesta, crezând că îi aduce femeea aceasta de scris; pune cebelarii pe vârful nasului, (cum îi pune de obicei) — se ridică după scaun, merge la ușă să-i arate femeii, camera d-lui Controlor: — și-i mai dete câteva lămuriri...

— Mersi, — domnule șef, — sărut mâna, — zise tânăra țărăncă foarte mulțumită.

— Uite a dracului d-le, știe să zică și mersi — și sărut mâna (zise d. Zamfirescu cum închise ușa).

Acum stă rezimat iar de spatele scaunului, cu ziarul „Universul” în mână — și începu să citească la „Capitala”. — Asa citește dânsul întotdeauna, apoi vrea să știe cine a mai murit, — n'are nevoie să afle ce s'a întâmplat cu guvernul. Că are să cadă, sau că rămâne tot el, puțin îi pasă d-lui șef. — Nu sunt nici cinci minute de când citește — și musca de mai înainte iar a venit pe nasul d-lui.

— Firea-i a dracului de muscă, iar ai venit, iar nu mă lași în pace.

D. șef, e acum mai enervat ca nicl odată. — Citeste un ziar: „Oribila crimă din strada Clucerului, cu asasinarea d-lui Cair. Și caută să afle de

unde cunoaște pe d. Cair. Și-a adus aminte că-l cunoaște din Târgoviște.

— Bine d-le, asta a fost scriitor. paremi-se că a fost și prefect. Se poate d-ne să între hoții la dânsul în casă să-l omoare. Nu putea să înțeleagă d. Ghiță Zamfirescu, cum l-a omorât hoții.

Pare acum trist de tot, se uită la musca de pe perete — se gândește că nu l-a lăsat să doarmă; se scarpină în creștetul capului ca de obicei.

— E, să știi că de-aia n'a venit Directorul vere, a auzit de moartea lui Cair — și s'o fi dus la el acasă; — că vezi d-ne și Directorul îl cunoștea, mi-aduc foarte bine aminte, tot din Târgoviște.

Era opt fără un sfert — și d. șef încă nu plecase dela servici.

Doi tineri, cari aveau slujbă acolo s'au vorbit ca să-i joace o festă. — Când d. șef era pe sală, — vorbind de moartea d-lui Gheorghe Cair, — unul din cei doi tineri a intrat în camera d-lui Ghiță Zamfirescu, — i-a luat pălăria din cuier — și ca să nu se murdărească (că era de paie) — a înfășurat-o în ziarul după biroul șefului. La opt seara, d. șef a căutat pălărit să plece acasă, dar n'a găsit-o cu nici un chip.

— Vezi nene Ghiță că poate al lăsat-o în altă cameră, — zise d. lo-nescu, — un superior și vechi funcționar în Ministerul Finanțelor.

— „Unde s'o las bă, ce nu știu că am lăsat-o, în cuier?”

Mi-a furat-o cineva, — s'a mântuit — sau vreun nebun mi-a ascuns-o, ca să mă facă să caut.

— Poate o fi pe dulap, domnule șef; — zise unul dintre tinerii cari i-a ascuns pălăria.

— Caută pe dulap, bă Niculescule, — poate o fi cum spui tu.

Niculescu, — băiatul care i-a ascuns-o, — se suie pe dulap făcând pe seriosul.

— Nu e, d-le șef!.. poate o fi în dulap!..

Șeful enervat deschise repede ambele uși ale dulapului, că cea din stânga izbi așa de tare geamul, încât l-a spart!

Șefului îi venea să moară de necaz...

Mulți — dintre acei funcționari — și-ar fi dat pălăriile ca să-i tacă gura șefului — și să nu mai facă scandal.

El nu: „Unde e pălăria lui de paie, fără dânsa nu pleacă acasă”...

Niculescu, în acel moment — se aplecă și se făcu că caută sub dulap.

— „Domnule șef, este aici un jurnal...”

Il scoate afară — de abia stăpânindu-și râsul. Celălalt, tovarăș al lui Niculescu — râde afară; dacă râde tare se întâmplă să-l audă cineva — și-l dă afară din slujbă...

Deodată Niculescu strigă tare: „Uite d-ne pălăria!”

— Firara-l dracului ăla care mi-a ascuns-o acolo... (răspunse șeful la a-larma lui Niculescu).

— Vezi d-le șef, trebuia ca ăla care a ascuns-o, s'o fi ascuns în alt loc!

— !!!?!... Cum d-ne firara-l dracului ăla, să-mi ascundă pălăria mea de paie!..

Domnul șef, ieși cu pălăria în cap, mergând greoi — îndreptându-se spre berăria din colțul calei Victoriei (aproape de Ministerul de Finanțe); ca să cinstească pe toți funcționarii cari au rămas cu dânsul să-și caute pălăria... Erau. cinci și cu d. Ghiță Zamfirescu, șase.

D. șef avea în gând acum două lucruri:

1) Că nu i s'a murdărit pălăria de praf și al 2) ce era să-i facă nevasta acasă, — dacă venea fără pălărie?!..

Când s'a întors dela berărie, vorbea singur pe drum:

„Ai dracului oameni, d-ne să ascundă pălăria mea de paie!..”

Ciprian M. Doicescu

NECONSACRATUL

D-lui B. Cecropide

*Eu m'am grăbit la cincisprezece ani,
Să șterfesc din stilul meu prozic
Ciudate și huri, vagi pentru profani—
Și pentru mine forme de mozaic...*

*O! ieri nu mă'ngrăjea n-ce va fi mâine
Ceci n'avea timp de asta turbulentul,
Dar azi muncesc aiurea pentru p inee...*

S'a stins așa curând adolescentul...

*Am căutat din goată să mă smulg
Dar m'am re'nfors a nu știu câte-a
oară*

*Sunt re'nfeles și boicotat de vulg
(Sunt bieții anonimi ce te nconjoară..)*

*În jurul meu e haos și 'ntuneric,
Ori-cât mă sbucium să ies din banal
M'a parăsit și visul meu himeric,
Lăsându-mă și aspru și brutal.*

*De ce și mai visez? de ce să s'riu?
Când însuși viața mea e-un vis bizar..
Nu toate florile se ofi esc târziu,
De-abia n'florite unele mor iar..*

*Eu m'am grăbit la cincisprezece ani,
Să fabric rimă din sărut de strune..
O mâine dintre atâri hilputani
Se va găsi vre-un alt să le adune?*

George Gruia

Memoriile contelui Mattachich

Sfârșindu-se romanul **Amintirile despre Impărăteasa Iosefina** vom începe în numărul viitor, publicarea unui nou roman intitulat

Memoriile contelui Mattachich

Aceste memorii cuprind senzaționalele destăinuri ale fostului soț al Prințesei Luisa fca lui Leopold II-lea, regele Belgiei.

FILATELIA

Emisiuni și noutăți filatelice

Emisiuni și Noutăți filatelice

Statele Unite pentru a comemora al treilea centenar de când a avut loc prima emigrare Europeană, administrația poștelor a emis o serie de mărci având legenda: „Huguenot Walloon tree centenary U. S. Postoffice 1624-1924.

Iată valorile: 1 c. verde, 2 c. carmin, 5 c. bleu.

Această serie de mărci, foarte originale ca desen au fost puse în circulație pe ziua de 2 Iunie cor. Peru un decret din 24 Martie autoriză administrația Poștelor de a emite o serie de mărci noi; iată valorile și Tirajul:

2 centavos verde și sepia 100 de mii, 4 centavos verde 800.000, 8 centavos negru 100.000, 10 centavos verde închis 8.000.000, 20 centavos bleu închis 800.000, 50 centavos violet deschis 200 mii, 1 Sol.maron închis 150.000, 2 sol. bleu deschis 20.000.

Această serie de mărci va fi pusă în circulație când se va epuiza micul stoc de mărci vechi care le mai posedă administrația poștelor.

Polonia a emis de curând o nouă serie de mărci foarte frumoase ca desen; seria se compune din 9 valori:

1 grosze brun închis, 2 grosze brun deschis, 3 grosze măsliniu, 5 groszy oliv, 10 groszy verde-bleu, 15 groszy roș, 30 groszy violet, 50 groszy Lilas-Roz.

Rusia a emis pentru franca-

Fel de a vorbi

Servitor model

-- Ascultă hămal, am timp să beau un rom ?
-- **Avem** timp conașule, avem !

-- Rog pe domnul să spună când plecăm la băi. Se apropie Maria și nu vreau să mă fac de răs.

rea corespondenței transportată cu aeroplanul 4 valóri, iată valorile :

1 rublă gris, 3 ruble bleu, 5 ruble verde, 10 ruble roș.

Această emisiune de mărci pentru poșta aeriană rusă constituie un eveniment prin faptul că cu toată starea deplorabilă în care se zbate Rusia totuși serviciul postal își îndeplinește cu prisosință atribuțiile pe când la noi ?

Ionel Trif

ANECDOTE

din viața muzicanților

Compozitorul francez *Méhul* era foarte leneș la lucru; avea melodiile în minte dar îl cuprindea o nemăsurată lene când trebuia să le aștearnă pe hârtie, să le armonizeze, să le schestreze. Îi părea însă foarte rău de lipsa

aceasta de voință și într-o zi fiind copleșit de melodii se du-se la prietenul său prefectul *Lenoir* și îl rugă să-l închidă zece zile în carceră, numai cu pâine și apă și un pian—și să-l oblige sub amenințări să lucreze. *Lenoir*, de bunăseamă un om inteligent, se supuse compozitorului și peste 10 zile *Méhul* compuse și aranjase opera „*Iosif în Egipt*.”

Rossini era și el leneș. Sine-tea toată ziua în pat, se plângea de gerul de afară și trăia murdar și neîngrijit. Odată, pe când compunea, scăpă foaia jos din pat și neputând-o ajunge cu mâna, îi fu lene să se mai dea jos și atunci se apucă să lucreze altceva.

Era și zgârcit *Rossini*; dar îl întrecea soția-sa. La cei din casă nu le era nici odată căldură suficientă. (În această privință, avea dreptate compozitorul să

se plângă de ger!) Cu toate acestea lemnele nu lipseau.

Când veneau oaspeți,— și veneau oaspeți distinși în casa atât de popularului compozitor—sufereau din belșug. Până ce într-o zi se înțeleseră între ei și fiecare baron, duce sau conte, a păreau în saloanele lui *Rossini* cu câte o buturugă sub braț, pe care o puneau apoi foarte grațios pe foc. Doi, trei repetară operația. *Mme Rossini* stătea pe jar. Când se ivi alpatrulea oupe cu a patra buturugă, se repezi și-i luă sarcina din brațe;

-- E destul pentru astăzi, spuse ea.... O să se facă o căldură zadarnică, o risipă, zadarnică!...!

Silvia Nicoară

NOUILE PREMII FILATELICE

ALE

UNIVERSULUI LITERAR

— Pe luna August 1924

CUPON No. 1.